

Standardy Ochrony Małoletnich (wersja skrócona)

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH, to konkretne spisane reguły, zasady, procedury, które gwarantują, że dzieci są bezpieczne, nie doznają krzywdzenia ze strony pracowników, rodziców, rówieśników oraz innych osób przebywających w szkole. Mają gwarantować sprawny przepływ informacji i odpowiednią reakcję na każdy przypadek krzywdzenia, czy nawet podejrzenia krzywdzenia.

W standardach określa się:

- 1) Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) Zasady i procedurę podejmowania interwencji, w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 3) Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie Sądu Opiekunczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia (Zespół Interdyscyplinarny przy Urzędzie Gminy), osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 4) Zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- 5) Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 6) Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- 7) Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- 8) Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

W standardach wprowadzanych w szkole określa się:

- 1) Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- 2) Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- 3) Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie;
- 4) Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
- 5) W standardach uwzględnia się sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 6) Szkoła, ma obowiązek co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. **Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.**

- 7) Szkoła, udostępnia standardy na swojej stronie internetowej oraz wywieszą w widocznym miejscu w swoim lokalu (tablica informacyjna), w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

Zasady bezpiecznych relacji interpersonalnych

W naszej szkole nie ma zgody na przemoc: fizyczną, psychiczną, słowną oraz cyberprzemoc.

W dokumencie znajdują się informacje na temat :

- zachowań, które w naszej szkole są nieakceptowalne zarówno wśród uczniów jak i na linii nauczyciel-uczeń, pracownik-uczeń i odwrotnie,
- reakcji szkoły, gdy pojawią się ww. zachowania nieakceptowalne,
- reakcji szkoły, gdy pracownik szkoły poweźmie informację, że któryś z uczniów jest krzywdzony poza szkołą.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

Zachowania pozytywne	Zachowania negatywne
1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają; 2. Słuchaj innych, gdy mówią; 3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób; 4. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj; 5. Stosuj słowo „NIE”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada; 6. Jeśli pojawi się między Tobą a kolegą/koleżanką, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków: 1) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz	1. Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki, kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy; 2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu; 3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalność fizyczną koleżanki/kolegi ani używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej; 4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez ich jego/jej wyrażonej zgody; 5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek; 6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody; 7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych

nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy. 2) Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz. (komunikaty JA) 3) Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś. 4) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć. 5) Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga. Jeśli nie uda się Nam rozwiązać konfliktu, pamiętamy, że zawsze możemy zwrócić się o pomoc do wychowawcy. 7. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek; 8. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj; 9. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, telefonu, tabletu, komputera innych osób i ich zawartości; 10. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.	osób; 8. Nie wolno Ci spożywać alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji ani zachęcać do ich spożycia kolegów/koleżanek; 9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym wychowawcę lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w POLITYCE.
--	---

Zasady bezpiecznych relacji pracownicy – małoletni

Nauczyciel/ka jest zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

Nauczycielu, działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

Zachowania pozytywne	Zachowania negatywne
1. W komunikacji z małoletnim zachowuj cierpliwości i szacunek; 2. Słuchaj uważnie małoletniego i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji; 3. Zapewnij małoletnich, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać reakcji/pomocy; 4. Doceniaj i szanuj wkład małoletnich w podejmowanie działań i traktuj je równo (bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd); 5. Unikaj faworyzowania; 6. Szanuj prawo małoletniego do prywatności, a jeżeli musisz odstąpić od tej zasady wyjaśnij to (np. aby chronić dziecko, ucznia odstępujesz od zasady poufności); 7. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania; 8. Unikaj zbędnego ryzyka w pracy z małoletnim – sprawdzaj czy sprzęt i	1. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego; 2. Nie wolno Ci krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z jego bezpieczeństwa lub innych małoletnich; 3. Nie wolno Ci nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, muszą być zgłaszane dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj, ale zachowaj godność osób zainteresowanych; 4. Nie wolno Ci utrzymywać wizerunek małoletniego dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących dane wydarzenie zgodnie z art. 81 prawa autorskiego; 5. Nie wolno Ci zapraszać małoletnich do swojego prywatnego domu/mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.

otoczenie jest bezpieczne; 9. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań wobec małoletnich; 10. Zachowaj szczególną ostrożność wobec małoletnich które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinienesz reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.	Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrekcję, a rodzice i małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt; 6. Właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny); Jeżeli kontaktujesz się poprzez prywatne kanały komunikacyjne i media w sprawach szkolnych, z uczniem małoletnim, to muszą o tym wiedzieć jego rodzice lub opiekunowie prawni. Poprzez te kanały nie wolno Ci nawiązywać z uczniem relacji intymnej, seksualnej oraz romantycznej; 7. Nie wolno Ci proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w ich obecności; 8. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym dyrektora lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w POLITYCE; 9. Jeżeli utrzymujesz relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami małoletniego (jeśli małoletni i rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika) zachowuj poufność wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów; 10. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletnich, ani ich rodziców. 11. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego rodziców. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności, prowadzącej do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź
---	--

	czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów; 12. Nie podejmuj innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy; 13. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej. 14. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby); 15. Nigdy nie dotykaj małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny. 16. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju;
--	--

	17. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym dyrektora lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w POLITYCE/PROECDURACH WEWNĘTRZNYCH.
--	---

Uczniu pamiętaj, że przemoc to:

- bicie
- kopanie
- popychanie
- szarpanie
- plucie
- podcinanie
- zamykanie (w toalecie, w szatni, w przebieralni, w sali)
- niszczenie rzeczy
- przezywanie
- ośmieszanie
- wyśmiewanie
- obrażanie
- grożenie
- szantażowanie
- obmawianie
- plotkowanie
- namawianie się przeciwko innym osobom
- wrogie/obraźliwe gesty
- wrogie/obraźliwe miny
- wykluczenie (izolowanie) z grupy, w grze online
- manipulowanie relacjami

- robienie zdjęć, nagrywanie Cię bez Twojej zgody
- udostępnianie innym nagrań i zdjęć Twojej osoby bez Twojej zgody
- nakłanianie do pokazywania miejsc intymnych
- dotykanie miejsc intymnych
- zachęcanie do dotykania miejsc intymnych innych osób
- podglądanie, gdy się przebierasz

I takie zachowania w naszej szkole są zabronione!

Pamiętaj, że:

- w relacjach z dorosłymi wyżej wymienione zachowania także nie powinny mieć miejsca;
- warto rozmawiać z innymi, o zachowaniach, które Cię niepokoją lub są dla Ciebie niekomfortowe;
- jeśli jakaś zabawa/propozycja Ci się nie podoba, masz prawo powiedzieć „nie”;
- gdy mówisz „nie, to znaczy „nie”;
- Twoje ciało należy do Ciebie;
- intymne części ciała są szczególnie chronione;
- jeśli potrzebujesz pomocy, to alarmuj inne osoby.

Pamiętaj także o:

Zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu

- Chroń siebie i swoje dane online – nie podawaj innym loginów i haseł, korzystaj z oprogramowania antywirusowego, unikaj klikania w nieznane linki i załączniki w wiadomościach e-mail, zadbaj o ustawienia bezpieczeństwa na portalach społecznościowych, na których jesteś, stosuj trudne do odgadnięcia hasła.
- Nie zapominaj, że w Internecie nie ma nic za darmo. Za to, co pobieramy płacimy w różny sposób: czasem pieniędzmi, a czasem własnymi danymi, zgodą na oglądanie reklam lub też nieświadomym ściągnięciem szkodliwego oprogramowania, które może przejąć kontrolę nad naszym urządzeniem.
- Pamiętaj, że Internet nie zapomina. Z rozważą zamieszczaj zdjęcia (własne i innych) na portalach społecznościowych, bądź też rozważna/y, gdy w inny sposób udostępniasz je znajomym. Zanim wyślesz komuś zdjęcie, na którym nie jesteś całkowicie ubrany/a lub, które w inny sposób może cię kompromitować, zastanów się, czy jesteś na 100% pewny/a, że nie utracisz nad nim kontroli. Gdy udostępniasz cudze zdjęcia – pytaj o zgodę!

- Poznając nowych znajomych online, bądź nieufny/a. Pamiętaj, że osoba po drugiej stronie nie musi być tym, za kogo się podaje. Nawet jeśli widzisz ją na wideo czacie – nie wiesz, czy wszystko, co ci mówi jest prawdą.
- Nigdy nie wyśmiewaj, nie poniżaj, nie zastraszaj nikogo online! A jeśli dzieje się tak w gronie twoich znajomych – masz obowiązek powiedzieć o tym dorosłemu, któremu ufasz!
- Jeśli w sieci spotka Cię jakaś przykreść lub ktoś będzie na tobie wymuszał zachowania, na które nie masz ochoty, domagał się pieniędzy itp. musisz poprosić o pomoc kogoś dorosłego – rodziców, psychologa w szkole. Możesz też zadzwonić na anonimowy **Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży pod numer: 116 111**. Tam na pewno znajdziesz pomoc.
- Jeśli trafisz w Internecie na treści, które uznasz za podejrzane – informuj o tym natychmiast zaufanego dorosłego. Unikaj stron z treściami, budzącymi u ciebie silne emocje. Pamiętaj, że zawsze może poinformować administratora strony, że takie treści znajdują się na tej stronie. Możesz to zrobić wykorzystując dane kontaktowe, a w wielu serwisach znajduje się przycisk zgłoszenia nadużycia, nieadekwatnych treści, treści przemoczonych.
- Jeżeli natrafisz w Internecie na treści o charakterze intymnym, erotycznym lub seksualnym, albo osoby które będą Cię zachęcać do aktywności w tych sferach, powinieneś niezwłocznie opuścić stronę, a następnie zgłosić to odpowiednim osobom, którymi są rodzice, wychowawca, pedagog/psycholog lub zaufany nauczyciel.

Sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia

W przypadku gdy:

1. Doświadczyłeś krzywdzenia ze strony innego ucznia/innych uczniów lub byłeś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym: wychowawcę lub nauczyciela lub psychologa lub pedagoga lub dyrektora. Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nie będziemy Cię oceniać. Zareagujemy niezwłocznie. Podejmiemy działania, aby:
 - zapewnić Ci bezpieczeństwo i innym osobom doświadczającym przemocy
 - zapewnić Ci wsparcie
 - wyjaśnić sytuację
 - ustalić dalszą ścieżkę postępowania
 - wyciągnąć konsekwencje wobec osoby/osób stosującej/cych przemoc zgodnie ze Statutem szkoły i przepisami prawa
 - zapewnić, by szkoła była miejscem wolnym od przemocy i agresji
2. Doświadczyłeś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica, opiekuna, lub byłeś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: wychowawcę lub nauczyciela lub psychologa lub pedagoga lub dyrektora (inną osobą niż ta, która stosowała przemoc). Osoba, do której trafi zgłoszenie podejmie działania:

- przewidziane w regulacjach szkolnych – **Polityce ochrony małoletnich**, które zapewnią Ci i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegą dalszym niedozwolonym zachowaniom
- przewidziane **przepisami prawa** jak:
 - powiadomienie Sądu,
 - powiadomienie Prokuratury, Policji.
 - Powiadomienie Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Pamiętaj, że jesteś chroniony prawnie przed czynami niedozwolonymi osób powyżej 17-ego roku życia. Każda osoba, która podejmie się czynności niedozwolonych zostanie ukarana zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Pamiętaj, że **w przypadku, gdy nie jesteś pewna/y** czy dane zachowanie jest przemocą (także dotyczy przemocy w Internecie), jest zachowaniem niedozwolonym zawsze możesz pójść do pedagoga/psychologa szkolnego, którego gabinet znajduje się: **pedagog - II piętro, psycholog- parter**, gdzie uzyskasz pomoc, wyjaśnienie i ustalicie dalsze działania.

Ważne jest, abyś zwrócił/zwróciła się do kogoś o pomoc, gdyż wtedy szybciej problem, który się pojawia, można rozwiązać! Sam problemu nie rozwiążesz!

Nie zawsze wychowawca, nauczyciel czy inny pracownik szkoły jest w stanie zauważyć, że w Twoim otoczeniu dzieje się coś niedobrego.

Możesz poinformować anonimowo o swojej sytuacji związanej z przemocą za pomocą aplikacji RESQL, którą oferuje szkoła.

Możesz także skorzystać z pomocy pozaszkolnej.

Poniżej znajdziesz wykaz numerów telefonów, pod którymi również znajdziesz wsparcie:

- 116 111 – dostępny 24h/7 dni – Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży
- 800 120 002 – dostępny 24h/7 dni – Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”
- 22 668 70 00 – poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem 7 dni w tygodniu w godz. 12:00 – 18:00
- 112 - umożliwia w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego przekazanie zgłoszenia alarmowego
- niebieskalinia@niebieskalinia.info